

DỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 52

Tuần từ 15/02 - 22/02/2021

Thực hiện: Nguyễn Nhật Minh

Lê Đức Tâm

Trần Phạm Bình Minh

Lưu Việt Hà

Biên tập: Nguyễn Trịnh Đôn

Tư liệu: South China Sea News

02/2021

Các cộng tác viên: TS. Nguyễn Nhật Minh, Trần Phạm Bình Minh phụ trách phần tin tiếng Anh và tiếng Trung, Lưu Việt Hà phụ trách chuyên động ASEAN và các đối tác; Lê Đức Tâm phụ trách theo dõi bản đồ AIS và tổng hợp thông tin thực địa, phần tin tiếng Việt.

TS. Nguyễn Trịnh Đôn là thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI)

là một dự án độc lập, phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: <https://dskbd.org/> | Email: sukybiendong@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/daisukybiendong/>

Twitter: <https://twitter.com/TheSCSCI>

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News** cùng **một số chuyên gia phân tích thực địa quốc tế**. Nhuận bút cho cộng tác viên và tư liệu cho bản tin được tài trợ bởi **quỹ tài chính chung của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông**, được duy trì bởi **nhiều nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại <https://dskbd.org/nha-tai-tro/>.

Mời cùng chung tay duy trì hoạt động của Dự án: <https://dskbd.org/tai-tro-cho-du-an/>

Các ấn phẩm của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của tất cả thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Mọi sự sử dụng lại hay trích dẫn phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

MỤC LỤC

I- LUẬT HẢI CẢNH TRUNG QUỐC	3
Mỹ bày tỏ quan ngại về bộ luật cho phép hải cảnh Trung Quốc sử dụng vũ lực	3
Hải cảnh Trung Quốc tái khởi động chiến dịch luân phiên hoạt động ở các lô dầu khí đã khai thác nhiều năm của Việt Nam	3
Nhật Bản: Hải cảnh Trung Quốc nhiều lần đi vào vùng biển gần quần đảo Senkaku	6
Sakatomo Shigeki: Luật Hải cảnh mới của Trung Quốc và tác động đối với an ninh hàng hải ở Biển Hoa Đông và Biển Đông	7
Michael Shoebridge: Tập Cận Bình cho phép hải cảnh trở thành “chiến lang” trên biển	7
Hoàng Dẫn Sang: Luật mới mở rộng quyền tài phán của lực lượng Hải cảnh Trung Quốc tới ít nhất chuỗi đảo thứ nhất	8
II- TRUNG QUỐC CÓ THỂ LEO THANG ĐẾN ĐÂU TRONG VẤN ĐỀ ĐÀI LOAN?	9
III- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC	12
Trung Quốc tiếp tục xây dựng tại quần đảo Trường Sa	12
Trung Quốc sử dụng công nghệ truyền thông vệ tinh của Hoa Kỳ ở Biển Đông	12
CNOOC tăng vốn đầu tư năm 2021, tập trung vào các mỏ của Trung Quốc	13
IV- TRUNG QUỐC - ASEAN - MỸ	13
Tổng thống Philippines đòi Mỹ trả tiền để duy trì hiệp ước quân sự song phương	13
Đại sứ Trung Quốc Hùng Ba có bài viết trên báo Việt Nam	14
Việt Nam tăng cường bố phòng ở Trường Sa	14
Nghị sĩ Philippines yêu cầu Trung Quốc bồi thường hơn 16,5 tỉ USD vì những thiệt hại gây ra ở Biển Đông	15
Tổng thống Duterte: Việc Trung Quốc lấy cá của ngư dân Philippines ở bãi cạn Scarborough là “trao đổi”	16
V- CHUYỂN ĐỘNG ÁN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG	17
Những dự định đối ngoại của chính quyền Biden	17
Mỹ xem xét thành lập 3 đơn vị chuyên biệt cho chiến đấu trên đảo	18

Tàu chiến Australia tham gia nhóm tác chiến tàu sân bay Hải quân Anh	19
Hoa Kỳ tiếp tục thực hiện chiến dịch tự do hải hành ở Biển Đông	19
Điện đàm Bộ Tư An Ninh	19
Phát biểu của Tổng thống Joe Biden tại Hội nghị An ninh Munich trực tuyến năm 2021	20
Hải quân Nhật, Mỹ và Pháp diễn tập tiếp tế trên biển tại Nhật Bản	21
Tầm nhìn Ấn Độ về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và vai trò của Nga	21
Bình luận: James Crabtree: Biden có thể phải đối mặt với một nhiệm vụ khó khăn khi cố gắng thành lập một 'liên minh chống Trung Quốc' ở châu Á	22
VI- QUAN HỆ MỸ - TRUNG QUỐC	22
Điện đàm Tổng thống Mỹ và Chủ tịch Trung Quốc	22
Chính phủ Hoa Kỳ ngừng mua máy bay không người lái của Trung Quốc	23
Vương Nghị nói về cách đưa mối quan hệ Trung - Mỹ trở lại “đúng hướng”	23
Đại sứ Trung Quốc tại Mỹ: Trung Quốc và Mỹ cần xác định lần ranh giới chính sách trong quan hệ hai nước	24
VII- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN	24
Lê Thu Hường: Tại Đại hội Đảng lần thứ 13, Việt Nam chọn kiểm soát thay vì đổi mới	24
David Dollar và Jonathan Stromseth: Nước Mỹ cần khẩn trương xem xét lại chính sách thương mại ở châu Á	25
Alex Stone & Peter W. Singer: Chiến lược quân dân dung hợp của Trung Quốc: Điều gì sẽ xảy ra trong 5 năm tới?	25
Michael MacArthur Bosack: Bốn lựa chọn cơ bản giải quyết tranh chấp chủ quyền và lựa chọn của Trung Quốc đang chứng tỏ hiệu quả	26
Oriana Skylar Mastro: Trung Quốc đang bẻ cong luật quốc tế ở Biển Đông như thế nào?	27
Charlie Lyons Jones: Quan niệm của Tập Cận Bình và chủ nghĩa xã hội	28
VIII- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC	29
Congressional Research Service (16 Feb 2021) U.S.-Vietnam Relations	29
Jennifer Rice & Erik Robb (2021) The Origins of "Near Seas Defense and Far Seas Protection"	30

Charlie Lyons Jones and Raphael Veit (2021) Leaping across the ocean- The port operators behind China's naval expansion	31
Lê Trung Kiên (2021) Cấu trúc khu vực Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương: Quad, sự phổ quát và vai trò trung tâm của ASEAN	32
U.S. Chamber of Commerce & Rhodium Group (2021) Understanding US-China Decoupling- Macro Trends and Industry Impacts	33

I- LUẬT HẢI CẢNH TRUNG QUỐC

Mỹ bày tỏ quan ngại về bộ luật cho phép hải cảnh Trung Quốc sử dụng vũ lực

Bộ Ngoại giao Mỹ đã lên tiếng “cùng với Philippines, Việt Nam, Indonesia, Nhật Bản và các nước khác bày tỏ quan ngại” về Luật hải cảnh Trung Quốc mới ban hành. Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Mỹ Ned Price nói rằng “Việc cho phép lực lượng hải cảnh phá hủy các cấu trúc kinh tế của các nước khác và sử dụng vũ lực để bảo vệ các yêu sách biển của Trung Quốc ở các khu vực tranh chấp ngụ ý mạnh mẽ rằng luật này có thể được sử dụng để đe dọa các nước láng giềng của CHND Trung Hoa.” “Hơn nữa, chúng tôi lo ngại rằng Trung Quốc có thể viện dẫn luật mới này nhằm khẳng định các yêu sách biển trái pháp luật ở Biển Đông.”

“Chúng tôi nhắc nhở CHND Trung Hoa và tất cả các lực lượng của Trung Quốc hoạt động ở Biển Đông rằng các lực lượng trên biển có trách nhiệm phải hành động một cách chuyên nghiệp và kiềm chế trong việc thực thi thẩm quyền của họ,” Price nói với các phóng viên.

Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Mỹ cũng cho biết chính quyền Tổng thống Joe Biden tái khẳng định tuyên bố lập trường của Mỹ về Biển Đông mà cựu Ngoại trưởng Mike Pompeo đã đưa ra hồi tháng 7 năm ngoái.

Elbridge Colby, một cựu quan chức Lầu Năm Góc, cho biết lực lượng hải cảnh Trung Quốc là một lực lượng “đáng gờm” đã phát triển về quy mô trong những năm gần đây. Ông nói luật hải cảnh này cũng có thể coi là một nỗ lực gieo chia rẽ bất hoà giữa Washington và Tokyo và thăm dò xem liệu Mỹ có sẵn sàng chấp nhận trả giá để bảo vệ Nhật Bản.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 19/2/2021: [Department Press Briefing – February 19, 2021](#)

Financial Times ngày 20/2/2021: [US concerned at Chinese law allowing coast guard use of arms](#). Bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

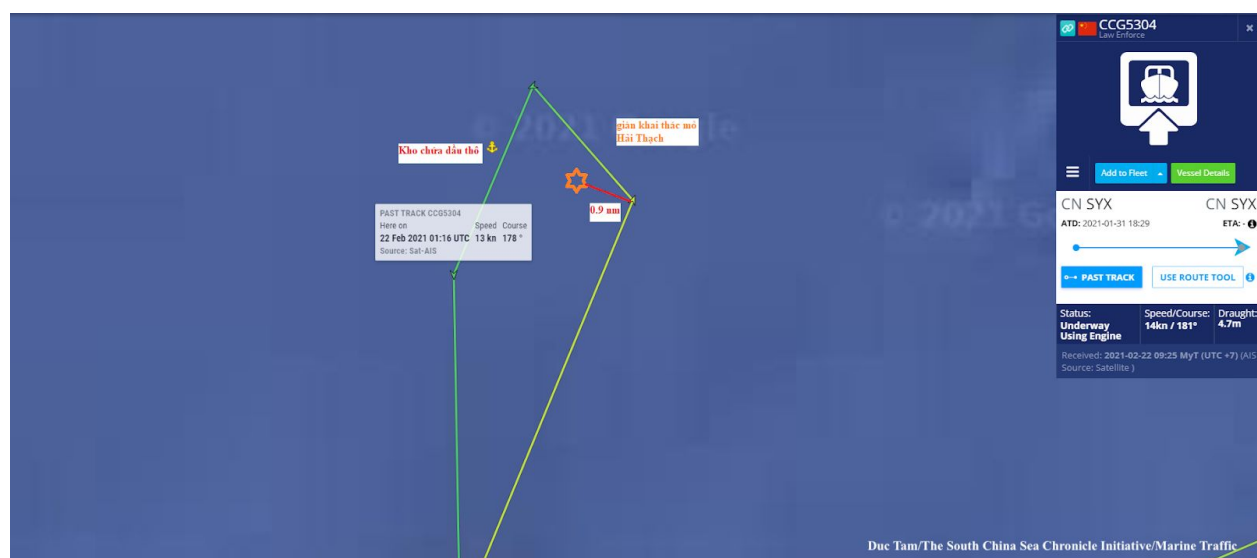
AFP/The Guardian ngày 20/2/2021: [US warns Beijing against using force in South China Sea](#)

Hải cảnh Trung Quốc tái khởi động chiến dịch luân phiên hoạt động ở các lô dầu khí đã khai thác nhiều năm của Việt Nam

Lần này là ở mỏ Hải Thạch, đã bắt đầu khai thác thương mại từ năm 2013.

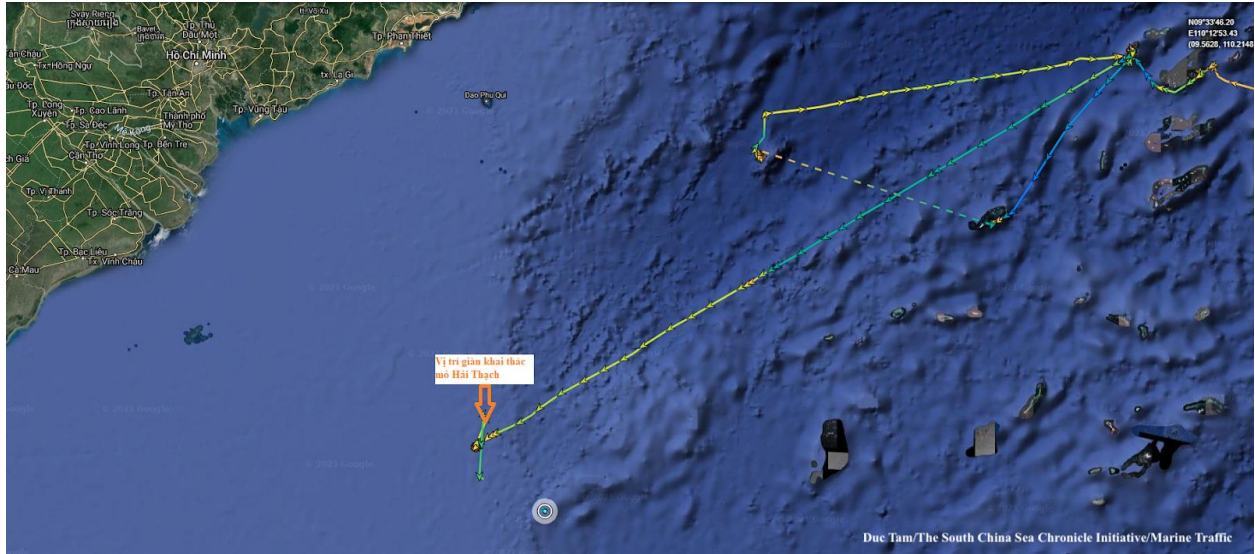
Ngày 20/2/2021, tàu Hải cảnh 5304 rời Đá Chữ Thập di chuyển tới hoạt động ở phía đông bắc bãi ngầm Tư Chính, khu vực Lô 05.2 và Lô 05.3 trong thềm lục địa của Việt Nam.

Sáng 22/2, tàu hải cảnh Trung Quốc đã di chuyển vào khu vực mỏ Hải Thạch với khoảng cách gần nhất đến giàn khai thác chỉ khoảng 1 hải lý. Ngoài ra, chúng tôi nhận thấy Hải cảnh 5304 đã di chuyển rất gần 1 kho chứa dầu thô nổi tại khu vực mỏ Hải Thạch (khoảng cách gần nhất có thể dưới 500 m). Cần lưu ý thêm rằng khu vực này ngoài giàn khai thác, kho chứa còn có hệ thống đường ống dẫn dầu được hưởng hành lang an toàn 500 m.

Sơ đồ hoạt động của Hải cảnh 5304 xung quanh mỏ Hải Thạch sáng ngày 22/02/2021. Ảnh: Lê Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic.

Khu vực hoạt động của Hải cảnh 5304 cách Côn Đảo khoảng 135 hải lý, cách bờ biển Trà Vinh khoảng gần 170 hải lý, tức là đã tiến sâu vào vùng biển Việt Nam hơn so với Hải cảnh 5204 trước đó. Hải trình của Hải cảnh 5304 trong thời gian vừa qua còn cho thấy tàu chấp pháp Trung Quốc đã hoạt động tại khu vực ngoài khơi đảo Phú Quý (có thể đã hoạt động từ ngày 6 đến 18/2/2021), vị trí mà Hải cảnh 5204 cũng đã hoạt động từ đầu tháng 2.

Toàn cảnh di chuyển của Hải cảnh 5304. Ảnh: Lê Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic

Tàu rời cảng Tam Á, đảo Hải Nam từ ngày 1/2/2021 và đã ghé qua bãi Hải Sâm, đá Subi và đá Chữ Thập trước khi tiến vào Lô 05.2 và Lô 05.3. Hải cảnh 5304 thuộc lớp Zhaoduan (theo phân loại của NATO), kích thước 134 x 16 x 5 m. Lượng giãn nước 3.600 tấn, tốc độ tối đa 25 hải lý/giờ, có thiết kế tương tự như tàu khu trục Type 054A được trang bị 1 tháp pháo H/PJ-26 76mm nòng đơn và 2 tháp pháo H/PJ-19 30mm và Radar Heli Type 361A.

Tàu hải cảnh số hiệu 5304 của Trung Quốc di chuyển trong vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam, giữa năm 2020.
Ảnh: Mai Thanh Hải/Báo Thanh Niên.

Như vậy, so với những năm trước chủ yếu quấy nhiễu ngăn cản các chiến dịch khoan mới của Việt Nam, giờ Hải cảnh Trung Quốc luân phiên áp sát các lô dầu khí mà Việt Nam vốn đã khai thác nhiều năm, hiện diện lâu dài trong vùng đặc quyền kinh tế và thềm lục địa của Việt Nam, và thường xuyên neo đậu ở Bãi Tư Chính như để đánh dấu yêu sách đối với bãi ngầm nằm trong thềm lục địa của Việt Nam.

Nhật Bản: Hải cảnh Trung Quốc nhiều lần đi vào vùng biển gần quần đảo Senkaku

Cảnh sát biển Nhật Bản cho biết, hai tàu hải cảnh Trung Quốc đã nhiều lần đi vào lãnh hải của Nhật Bản gần quần đảo Senkaku hôm Chủ nhật. Lần đầu tiên vào khoảng 4:50 sáng, trước khi rời đi vào khoảng 11:05 sáng. Sau đó họ vào lại quay lại vào khoảng 1:40 chiều, và rời khỏi khu vực này vào buổi tối.

Đây là vụ xâm nhập thứ 9 trong năm nay và là vụ mới nhất kể từ khi luật hải cảnh Trung Quốc có hiệu lực. Nhật Bản đã phản đối các cuộc xâm nhập lặp đi lặp lại.

Xem thêm:

The Mainichi ngày 21/2/2021: [China coast guard vessels repeatedly enter Japan waters near Senkakus](#)

Sakatomo Shigeki: Luật Hải cảnh mới của Trung Quốc và tác động đối với an ninh hàng hải ở Biển Hoa Đông và Biển Đông

Giáo sư Luật quốc tế Nhật Bản Sakamoto Shigeki đã nhìn vào toàn văn phân tích kỹ lưỡng câu chữ của các điều luật. Trái với tuyên bố của Trung Quốc rằng Luật Hải cảnh phù hợp với luật và thông lệ quốc tế, Sakamoto đã tìm ra những điểm trong bộ luật của Trung Quốc trái với các quy định của Công ước Liên Hợp Quốc về Luật biển và cũng không theo thực tiễn các quốc gia. Một số điều khoản trong bộ luật được coi như một bước chuẩn bị để ngăn cản các nước mà Trung Quốc đang tranh chấp tăng cường kiểm soát thực tế đối với các vùng biển các nước quản lý, nhưng Trung Quốc có yêu sách. Bài viết cũng nêu ra một số thách thức mà các quốc gia cần phải tăng cường năng lực phản ứng cả về mặt pháp lý và trên thực địa để chuẩn bị cho những cuộc xâm lược tiềm tàng của Trung Quốc mà Luật Hải cảnh mới đã mở ra.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông sẽ sớm công bố toàn văn bản dịch tiếng Việt bài phân tích.

Xem thêm:

Lawfare ngày 16/2/2021: [China's New Coast Guard Law and Implications for Maritime Security in the East and South China Seas](#)

Michael Shoebridge: Tập Cận Bình cho phép hải cảnh trở thành “chiến lang” trên biển

Thời gian vừa qua, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã liên tục có những động thái quyết liệt trên nhiều vấn đề để khẳng định sức mạnh của Trung Quốc đồng thời đáp trả lại các hành động của Hoa Kỳ đối với nước này như: áp đặt các biện pháp trừng phạt các quan chức cấp cao dưới quyền Tổng thống Mỹ Donald Trump cùng với gia đình và các công ty có liên quan đến họ, đưa máy bay quân sự xâm phạm không phận Đài Loan nhằm cô lập và đe dọa hòn đảo này đồng thời thử thách quyết tâm của chính quyền Joe Biden cũng như cộng đồng quốc tế. Cùng với các động thái này, việc Tập Cận Bình cho phép lực lượng hải cảnh Trung Quốc sử dụng vũ lực trên biển cho thấy ông đã sẵn sàng đương đầu với các rủi ro trong quan hệ với Mỹ và các nước đồng minh cũng như các nước láng giềng có tranh chấp trên biển, theo Shoebridge.

Đáng chú ý, Shoebridge chỉ ra rằng Hải cảnh Trung Quốc được quyền sử dụng vũ lực với tàu quân sự nước ngoài, và được phép sử dụng vũ khí cầm tay, vũ khí được phóng từ tàu hoặc từ trên

không. Việc sử dụng vũ khí được trang bị trên tàu hoặc phóng từ trên không cho thấy khả năng sử dụng vũ khí hạng nặng hơn, có tính chất huỷ diệt hơn.

Ngoài ra còn có một vấn đề khác liên quan đến nội dung trong điều 3 về việc áp dụng luật này ở trong và bên trên vùng biển. Điều này ngụ ý rằng khi làm nhiệm vụ, Hải cảnh Trung Quốc chú ý đến cả không phận phía trên vùng biển. Đây là điểm gây lo ngại về khả năng Bắc Kinh gấp rút thiết lập vùng nhận dạng phòng không trên Biển Đông và Hải cảnh Trung Quốc có thêm nhiệm vụ áp dụng luật trong khu vực này.

Lực lượng hải cảnh Trung Quốc đã và đang đóng một số tàu mới cho phép họ sử dụng vũ lực không chỉ với vũ khí trên tàu mà còn có thể thông qua hành động đâm va. Những tàu như Hải Tuần (Haixun) trọng tải 10.000 tấn lớn hơn nhiều tàu hải quân các nước đang hoạt động tại Biển Đông và Biển Hoa Đông lại được gia cố thân vỏ sẽ được sử dụng để đâm va trong các trường hợp không cần thiết phải sử dụng vũ khí. Khả năng gây sát thương mà không cần vũ khí mang lại cho Hải cảnh Trung Quốc sự linh hoạt hơn trong các cuộc chạm trán, Tuy nhiên việc các tàu hải cảnh cố tình đâm va và có thể đánh chìm không chỉ là tàu cá mà có thể là tàu hải quân các nước có thể sẽ là một hành vi leo thang và gây hấn nghiêm trọng, đặc biệt là tại các vùng biển tranh chấp.

Michael Shoebridge là giám đốc Chương trình quốc phòng, chiến lược và an ninh quốc gia tại Viện chính sách chiến lược Australia.

Xem thêm:

The Strategist 15/2/2021: [Xi licenses Chinese coastguard to be 'wolf warriors' at sea](#)

Hoàng Dẫn Sang: Luật mới mở rộng quyền tài phán của lực lượng Hải cảnh Trung Quốc tới ít nhất chuỗi đảo thứ nhất

Đây là nhận định của nhà nghiên cứu Hoàng Dẫn Sang (Eli Huang) đến từ Quỹ Nghiên cứu Hoà bình châu Á - Thái Bình Dương ở Đài Bắc. Năm 1988, Đặng Tiểu Bình đặt ra mục tiêu chính cho sự phát triển của hải quân là vào năm 2020, các lợi ích trên biển của Trung Quốc sẽ được đảm bảo thông qua năng lực của hải quân trong việc thống trị các "vùng biển gần" đến chuỗi đảo thứ hai. Hiện giờ, sứ mệnh của hải quân đã vượt ra ngoài chuỗi đầu tiên, Hải cảnh Trung Quốc sẽ là lực lượng chính bảo vệ chủ quyền của Trung Quốc trong khu vực "vùng biển gần", bao gồm Biển Đông, quần đảo Senkaku, và eo biển Đài Loan.

Luật mới đã cung cấp cơ sở pháp lý cho phép Hải cảnh Trung Quốc tích hợp các nguồn lực chính trị, quân sự và dân sự để hỗ trợ sự phát triển. Điều này cho phép lực lượng hải cảnh tăng cường hợp tác với quân đội và xây dựng các cơ sở hỗ trợ của chính quyền địa phương có thể giúp đào

tạo nhân sự trong các kỹ năng cơ bản cũng như trong các hoạt động trên các tàu hải cảnh lớn. Những phát triển như vậy sẽ hỗ trợ Hải cảnh Trung Quốc giải quyết những bài toán khó khăn mà nó phải đối mặt trong những năm gần đây.

Việc bỏ đi định nghĩa về "vùng biển thuộc quyền tài phán" của Trung Quốc trong bản chính thức được phê chuẩn sẽ làm tăng khả năng xảy ra xung đột. Đó không chỉ là tạo cơ hội cho sự hiểu lầm giữa tàu thuyền nước ngoài và Hải cảnh Trung Quốc, điều mập mờ này còn cho phép lực lượng hải cảnh Trung Quốc linh hoạt trong việc thực thi pháp luật bên ngoài vùng biển truyền thống.

Các nước trong khu vực cần phân tích kỹ hơn các trình tự và hành động của Hải cảnh Trung Quốc, bao gồm cả việc hợp tác với hải quân Trung Quốc trong các tình huống xung đột và bất thường, để từ đó nâng cao khả năng phản ứng nhanh của họ. ASEAN cần đưa những điều quan ngại từ bộ luật mới này vào các cuộc đàm phán COC tương lai với Trung Quốc.

Xem thêm:

The Strategist ngày 16/2/2021: [New law expands Chinese coastguard's jurisdiction to at least the first island chain](#)

II- TRUNG QUỐC CÓ THỂ LEO THANG ĐẾN Đâu TRONG VẤN ĐỀ ĐÀI LOAN?

Sau những căng thẳng liên tục được gia tăng tại eo biển Đài Loan trong thời gian qua, nhiều câu hỏi được đặt ra là Trung Quốc sẽ tiếp tục leo thang căng thẳng đến đâu; liệu sẽ có hành động khiêu khích để cưỡng chế Đài Bắc và thách thức chính quyền Tổng thống Joe Biden của chính quyền Bắc Kinh hay không? Liệu rằng Trung Quốc có dứt khoát tiến tới một cuộc xâm lược quy mô toàn diện, đồng thời thực hiện chiến thuật chống tiếp cận khu vực để nâng cao chi phí quân sự của Mỹ đến mức không thể chấp nhận được hay không? Hay là liệu Trung Quốc có thể sử dụng một chiến lược cưỡng chế gia tăng áp lực quân sự với mục đích buộc chính quyền của bà Thái Anh Văn phải tuân thủ yêu cầu thống nhất với đại lục theo các điều kiện của Bắc Kinh hay không?

Để làm được như vậy, theo các nhà phân tích, Trung Quốc có thể sẽ cần phải triển khai các biện pháp như: chiếm giữ các đảo ngoài khơi của Đài Loan như Kim Môn, Mã Tổ, cũng như Ba Bình và Pratas ở Biển Đông; phong tỏa hải quân và không quân xung quanh Đài Loan; đe dọa bằng tên lửa và đường không và tấn công mạng nhằm vào cơ sở hạ tầng quan trọng của Đài Loan.

Tuy nhiên đó không phải là lựa chọn duy nhất. Trung Quốc cũng có thể quyết định leo thang áp lực hơn nữa bằng cách sử dụng các lực lượng quân sự trong vùng xám dưới ngưỡng Mỹ cần

phản ứng mạnh, nhưng đủ để kiểm tra quyết tâm của chính quyền Biden đồng thời hạn chế hoặc chống Mỹ can thiệp khu vực. Những hành động hạn chế của Quân giải phóng Nhân dân Trung Quốc (PLA) sẽ có thể đảm bảo Mỹ không mạo hiểm tiến hành một hành động quân sự trên quy mô lớn với khả năng leo thang nhanh chóng.

Vào tháng 1/2021, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã ban hành “Kế hoạch xây dựng pháp quyền ở Trung Quốc giai đoạn 2020–2025”, công khai kêu gọi “thúc đẩy quá trình thống nhất” theo phương án “một quốc gia, hai chế độ cho Đài Loan”. Bà Linda Jakobson, đứng đầu *Trung Quốc Sự Vụ (China Matters)*, tổ chức nghiên cứu chính sách và thúc đẩy quan tâm đến quan hệ với Trung Quốc tại Australia, nhận định có thể Trung Quốc sẽ dựa vào chiến thuật vùng xám hoặc các biện pháp mà họ đã sử dụng với Hồng Kông để thống nhất Đài Loan. Điều đó cho thấy, giai đoạn từ nay đến năm 2025 có thể là quãng thời gian có nguy cơ chiến lược cao. Trong đó, các điều kiện ở eo biển Đài Loan thích hợp cho PLA tiến hành các hoạt động đổ bộ là từ tháng 3 đến tháng 5 trong đó tháng 4 sẽ là thời điểm tốt nhất trong năm.

Tuy nhiên có vẻ như Trung Quốc vẫn chưa sẵn sàng cho một cuộc đổ bộ trên quy mô toàn diện như vậy trước năm 2025 do những lo ngại về khả năng, kinh nghiệm tác chiến trong các điều kiện phức tạp của hải quân nước này. Các hành động tiếp theo mà Bắc Kinh có thể thực hiện nếu muốn kiểm soát Đài Loan đó là sáp nhập các hòn đảo tiền tiêu như Kim Môn và Mã Tổ, có thể theo các biện pháp giống như đã thực hiện đối với bãi cạn Scarborough. Kiểm soát các đảo này là điều kiện tiên quyết cho một cuộc đổ bộ thành công vào Đài Loan.

Thời gian gần đây, song song với việc sử dụng các máy bay quân sự xâm phạm không phận Đài Loan, Trung Quốc còn đưa các tàu nạo vét tràn vào quần đảo Mã Tổ, quần đảo ngoài khơi của Đài Loan có điểm cách bờ biển của Trung Quốc chỉ 9 km (trong khi đó lại cách đảo Đài Loan gần 200 km). Chiến thuật này buộc lực lượng bảo vệ bờ biển địa phương phải thực hiện các cuộc tuần tra suốt ngày đêm, và là một phần trong chiến dịch leo thang chiến tranh bất thường “vùng xám” của Bắc Kinh nhắm vào Đài Bắc.

Các quan chức Đài Loan cho biết, mục tiêu của Trung Quốc: gây áp lực với Đài Loan bằng cách thắt chặt hệ thống phòng thủ hải quân của hòn đảo dân chủ và phá hoại sinh kế của cư dân Mã Tổ. Việc nạo vét cát là một vũ khí mà Trung Quốc đang sử dụng để chống lại Đài Loan trong một chiến dịch gọi là chiến tranh vùng xám, bao gồm việc sử dụng các chiến thuật bất thường để làm kiệt quệ đối phương mà không cần chiến đấu. Kể từ tháng 6 năm ngoái, các tàu nạo vét của Trung Quốc đã tràn vào quần đảo Mã Tổ, thả neo và múc một lượng lớn cát từ lòng đại dương cho các dự án xây dựng ở Trung Quốc. Việc nạo vét trên quy mô lớn có thể hủy hoại môi trường biển, gây sạt lở trên các đảo, hồng cáp thông tin liên lạc dưới biển và đe dọa an toàn của người dân cũng như du khách đến quần đảo.

Bên cạnh Mã Tổ, nơi có 13.300 người sinh sống, lực lượng bảo vệ bờ biển Đài Loan còn cho biết Trung Quốc cũng đang tiến hành nạo vét ở vùng nước nông gần đường trung tuyến của eo biển Đài Loan, từ lâu đã đóng vai trò là vùng đệm không chính thức ngăn cách Trung Quốc và Đài Loan. Số lượng các tàu hút cát đi vào các vùng biển do Đài Loan kiểm soát đã tăng vọt vào năm ngoái. Cụ thể: năm 2017 có 2 tàu, năm 2018 có 71 tàu, năm 2019 có 600 tàu và năm 2020 đã có 3.987 tàu.

Các quan chức Đài Loan và các nhà phân tích phương Tây cho rằng chiến thuật vùng xám của Trung Quốc nhằm tiêu hao tài nguyên, làm xói mòn ý chí của các lực lượng vũ trang Đài Loan; có thể coi là “một phần trong chiến tranh tâm lý chống lại Đài Loan” cùng với việc sử dụng số lượng lớn các máy bay quân sự xâm phạm không phận Đài Loan trong thời gian vừa qua.

Tại quần đảo Mã Tổ, Đài Loan hiện có tổng cộng 9 tàu cảnh sát biển trọng tải từ 10 đến 100 tấn trong khi phải đối mặt với hàng trăm tàu Trung Quốc có kích thước từ 1.000 đến 3.000 tấn.

Đài Loan đang trong quá trình tăng cường lực lượng bảo vệ bờ biển một phần để đối phó với mối đe dọa từ các tàu nạo vét Trung Quốc. Năm 2020, một tàu tuần duyên mới dựa trên thiết kế của tàu khu trục tên lửa đã được trang bị cho Lực lượng bảo vệ bờ biển Đài Loan và dự kiến sẽ đóng mới thêm hơn 100 tàu tuần duyên trong thập kỷ tới với cam kết thực thi chính sách “không khoan nhượng” đối với hoạt động nạo vét của Trung Quốc trong vùng biển Đài Loan.

Tháng 12/2020, Cơ quan lập pháp Đài Loan đã thông qua dự luật mới nhằm ngăn chặn tàu hút cát Trung Quốc xâm phạm vùng biển nước này. Các sửa đổi bổ sung cho phép phạt tiền đến 100 triệu Đài tệ (tương đương 3,3 triệu USD) và án tù đến bảy năm cho người vi phạm. Đồng thời thêm các hình phạt, cho phép đa dạng hóa các biện pháp xử lý các tàu hút cát bị bắt giữ như cho phép tịch thu, tháo rời các tàu này hoặc thậm chí sử dụng vào các mục tiêu quân sự và xây dựng các rạn san hô nhân tạo.

Xem thêm:

9Dashline ngày 25/1/2021: [Edge of democracy: China's influence on Taiwan's "frontline" islands](#)

China Matters tháng 2/2021: [Why should Australia be concerned about... rising tensions in the Taiwan Straits?](#)

Reuters ngày 5/2/2021: [China's latest weapon against Taiwan: the sand dredger](#)

The Strategist ngày 12/2/2021: [China military watch](#)

III- CHUYÊN ĐỘNG TRUNG QUỐC

Trung Quốc tiếp tục xây dựng tại quần đảo Trường Sa

Công ty Simularity của Mỹ công bố báo cáo tháng 2/2021 cho thấy Trung Quốc tiếp tục xây dựng trên đá Vành Khăn thuộc quần đảo Trường Sa từ cuối năm 2020, trong đó có một cấu trúc hình trụ kiên cố đường kính 16 m được cho có thể là cột tháp anten và một cấu trúc bê tông với mái vòm được nhận định có thể là một cấu trúc radar. Ngoài ra còn có 3 cấu trúc hình chữ nhật giống như container hoặc nhà ở đã được phá dỡ có thể để phục vụ cho thi công các hạng mục khác thay thế.

Tiến sĩ Jay Batongbacal, Giám đốc Viện Hàng hải và Luật biển của Trường ĐH Philippines, cho rằng các cơ sở radar mới có thể đang trong giai đoạn hoàn thiện, thiết bị xây dựng cùng doanh trại đang được chuyển đến quanh đó, một số khu vực có thể đang được dọn dẹp để xây những cơ sở mới hơn trong năm 2021.

Xem thêm:

Simularity tháng 2/2021: [New Construction on Mischief Reef](#)

Người Lao động ngày 18/2/2021: [Ảnh vệ tinh tiết lộ Trung Quốc tiếp tục xây dựng phi pháp ở Trường Sa](#)

Trung Quốc sử dụng công nghệ truyền thông vệ tinh của Hoa Kỳ ở Biển Đông

Trong những năm gần đây, lực lượng thực thi pháp luật trên biển của Trung Quốc đã thống trị Biển Đông. Cơ sở hạ tầng liên lạc mới và hệ thống giám sát giúp lực lượng thực thi pháp luật trên biển của Trung Quốc giám sát và kiểm soát tốt hơn các vùng biển trên khu vực Biển Đông thông qua trí tuệ nhân tạo và radar chống tàng hình.

Những tài liệu công khai gợi ý rằng ít nhất một số lực lượng thực thi pháp luật trên biển của Trung Quốc đang sử dụng công nghệ của Mỹ để tăng cường khả năng liên lạc của họ ở Biển Đông. Bài viết này xem xét kỹ lịch sử mua sắm của một trong những lực lượng như vậy, Lực lượng Thực thi Pháp luật Toàn diện Tam Sa (SCLE) để tìm ra cách các lực lượng thực thi pháp luật trên biển ở thành phố Tam Sa đang sử dụng công nghệ của Hoa Kỳ để thúc đẩy lợi ích của Trung Quốc ở Biển Đông, gây thiệt hại cho Việt Nam, Philippines và các nước trong khu vực, đe dọa các lợi ích quốc gia của Mỹ ở khu vực này. Bài báo kiến nghị các nhà hoạch định chính sách và cơ quan quản lý Mỹ cần lưu tâm và không để cho các lực lượng thực thi trên biển của Trung Quốc, thông qua các công ty tư nhân, tiếp cận công nghệ truyền thông vệ tinh cấp quân sự của Hoa Kỳ.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).

CNOOC tăng vốn đầu tư năm 2021, tập trung vào các mỏ của Trung Quốc

Tổng công ty dầu khí hải dương Trung Quốc (CNOOC) đã đặt ngân sách chi tiêu vốn của mình ở mức 90–100 tỷ nhân dân tệ (13,9–15,5 tỷ USD) cho năm 2021, tăng 13,2–25,8 % so với ước tính 79,5 tỷ nhân dân tệ năm ngoái. Công ty sẽ tăng cường đầu tư vào Trung Quốc, với khoảng 72% vốn đầu tư nhắm vào thị trường nội địa, tăng so với 62% trong kế hoạch ban đầu của năm ngoái. CNOOC đã đặt mục tiêu sản xuất 1,49–1,52 triệu thùng/ngày cho năm 2021, với sản lượng của Trung Quốc chiếm khoảng 68%. Mục tiêu sản lượng tăng 3,5–5,6% so với sản lượng cao kỷ lục 1,44 triệu thùng / ngày vào năm ngoái. Công ty có kế hoạch thực hiện 19 dự án mới ở nước ngoài vào năm 2021, trong đó có 17 dự án ở Trung Quốc. Các dự án trọng điểm của họ là mỏ khí đốt Lăng Thủy (Lingshui) 17-2 và mỏ Lưu Hoa (Liuhua) 21-2 ở Biển Đông.

Xem thêm:

Kinh tế Xây dựng Năng lượng ngày 14/2/2021: [CNOOC tăng vốn đầu tư năm 2021, tập trung vào các mỏ của Trung Quốc](#)

IV- TRUNG QUỐC - ASEAN - MỸ

Tổng thống Philippines đòi Mỹ trả tiền để duy trì hiệp ước quân sự song phương

“À, họ phải trả tiền. Đó là trách nhiệm chung,” ông Duterte nói về Thỏa thuận các lực lượng viếng thăm (VFA) với Mỹ. “Vì dù thế nào đi nữa, khi chiến tranh nổ ra, tất cả chúng ta đều sẽ phải chịu chi phí,” ông Duterte nói trong bài phát biểu trước binh lính Philippines về khả năng xảy ra xung đột trên Biển Đông.

Ông Duterte không nói rõ là muốn Mỹ trả chi phí gì.

Bài phát biểu được đưa ra vài ngày sau khi các quan chức Mỹ và Philippines gặp nhau để bàn về hợp tác an ninh. Bộ trưởng Quốc phòng Philippines Delfin Lorenzana nói rằng ông hy vọng hoạt động quân sự chung với Mỹ sẽ được khôi phục trong mùa hè này, theo tờ Inquirer.

Xem thêm:

Reuters ngày 12/2/2021: [Philippines' Duterte tells U.S. 'you have to pay' if it wants to keep troop deal](#)

Tiền Phong ngày 13/2/2021: [Tổng thống Philippines đòi Mỹ trả tiền để duy trì hiệp ước quân sự song phương](#)

Đại sứ Trung Quốc Hùng Ba có bài viết trên báo Việt Nam

Trong bài viết trên *Báo Thế giới & Việt Nam*, cơ quan của Bộ Ngoại giao Việt Nam, Đại sứ Trung Quốc tại Việt Nam Hùng Ba cho rằng, Những thành quả hợp tác giữa hai nước trong năm 2020 đã “thể hiện nội hàm sâu sắc của quan hệ Đối tác hợp tác chiến lược toàn diện Trung-Việt cũng như tinh thần trách nhiệm của hai nước Trung Quốc và Việt Nam đối với cộng đồng quốc tế.” Ông khẳng định, Trung Quốc “sẵn sàng đoàn kết chung tay với Việt Nam, lấy việc thực hiện nhận thức chung của Lãnh đạo cấp cao hai Đảng, hai nước làm đường lối chính, củng cố hơn nữa tình hữu nghị Trung-Việt, đi sâu hợp tác cùng có lợi, tạo ra cơ hội mới trong nguy cơ, mở ra cục diện mới trong biến động, cùng đưa quan hệ hữu nghị Trung-Việt lên tầm cao mới trong thời đại mới.”

Xem thêm:

Báo Thế giới & Việt Nam ngày 15/2/2021: [Trung Quốc-Việt Nam: Cùng xây dựng tương lai mở ra cục diện mới](#)

Việt Nam tăng cường bố phòng ở Trường Sa

Báo cáo mới của Sáng kiến Minh bạch Hàng hải Châu Á cho thấy Việt Nam tiếp tục có các hoạt động cải tạo và nâng cấp nhằm tăng cường khả năng quân sự tại các điểm đảo ở Trường Sa để đảm bảo các cơ sở này có khả năng sẵn sàng hoặc tấn công các cơ sở của Trung Quốc.

- Nâng cấp bãi Đá Tây và đảo Sinh Tồn:

Trong tất cả các tiền đồn của Việt Nam tại Trường Sa, Đá Tây và đảo Sinh Tồn có những thay đổi mạnh mẽ nhất trong hai năm qua. Phần lớn trong số gần 30 ha diện tích của Đá Tây là sản phẩm của quá trình cải tạo từ năm 2013 đến 2016. Trong 2 năm qua, Đá Tây đã được xây dựng thêm một số công trình phòng thủ ven biển, các tòa nhà hành chính, các boong-ke bằng bê-tông và một cấu trúc hình tháp lớn có lẽ là hệ thống liên lạc hoặc tình báo tín hiệu. Các mũi phía bắc và phía nam của hòn đảo cũng đã được xây dựng mạng lưới công đường hầm và trồng cây xanh.

Đảo Sinh Tồn cũng được nâng cấp đáng kể trong hai năm qua, đáng chú ý nhất là việc xây dựng các công trình phòng thủ dọc theo bờ biển. Việc xây dựng này bắt đầu vào năm 2019 và tập trung trên khu đất hơn 10 ha mới được cải tạo từ năm 2013 đến năm 2016. Khu đất mới cải tạo ở phía bắc của đảo Sinh Tồn đã được dọn sạch để xây dựng các đường hầm và công sự ven biển; việc

xây dựng này có thể đã hoàn thành khi ảnh vệ tinh vào tháng 11/2020 cho thấy cây xanh tại khu vực này đã bắt đầu được trồng lại.

Việc nâng cấp ở Đá Tây và đảo Sinh Tồn khá giống với các tiền đồn khác của Việt Nam ở Trường Sa với các công trình phòng thủ ven biển – các ụ bê tông thường được kết nối với boong-ke.

- Tăng cường khả năng phòng không và phòng thủ bờ biển

Trên các tiền đồn của Việt Nam tại Trường Sa có 3 loại ụ được xây dựng bao gồm: ụ có những miếng đệm thuôn dài có thể được sử dụng cho mục đích phòng không tại đảo Phan Vinh, đảo Sơn Ca, Nam Yết và Song Tử Tây (có thể được thiết kế để sử dụng cho các hệ thống phòng không cũ của Liên Xô như S-125 Pechora-2TM); ụ có hệ bê tông hình bán nguyệt có thể được sử dụng cho mục đích phòng thủ ven biển tại đảo Sơn Ca, Trường Sa Đông và Trường Sa lớn và loại ụ có các miếng đệm trong nhỏ hơn được thấy ở Sơn Ca, Trường Sa Đông và Song Tử Tây.

Việt Nam cũng được cho là có các hệ thống vũ khí mới hơn, với tầm bắn xa hơn tại các tiền đồn của mình. Năm 2016, hãng tin Reuters đưa tin Hà Nội đã triển khai hệ thống tên lửa pháo EXTRA được mua từ Israel tới 5 tiền đồn tại Trường Sa. Kích thước nhỏ gọn, yêu cầu cơ sở hạ tầng tối thiểu có thể giúp chúng dễ dàng được triển khai và có thể được bắn ra từ bất kỳ tấm đệm nào được xác định ở trên cũng như bất kỳ bề mặt phẳng, cứng nào. Với tầm bắn 150 km, các hệ thống EXTRA có khả năng tấn công tất cả các căn cứ ở Trường Sa của Trung Quốc từ đó gia tăng khả năng răn đe đáng kể của Hà Nội.

Ngoài ra, Việt Nam cũng đã mở rộng các cơ sở tại Đá Đông và Đá Tốc Tan vốn gần như ngập trong nước. Kể từ năm 2013, Việt Nam đã nâng cấp 8 trong tổng số 24 cơ sở đặt trên các bãi đá ngầm và 12 trong tổng số 14 nhà giàn DK1.

Xem thêm:

AMTI ngày 19/2/2021: [Vietnam shores up its Spratly defenses](#)

Nghị sĩ Philippines yêu cầu Trung Quốc bồi thường hơn 16,5 tỉ USD vì những thiệt hại gây ra ở Biển Đông

Ngày 18/2, Thượng nghị sĩ Philippines Risa Hontiveros lên tiếng đòi Trung Quốc phải bồi thường cho những thiệt hại mà nước này gây ra đối với nguồn lợi biển của Philippines, mà bà cho rằng hiện lên tới 800 tỉ peso (khoảng 16,5 tỷ USD).

Dẫn số liệu do tạp chí quốc tế *Ecosystem Services* công bố hồi năm ngoái, bà Hontiveros cho rằng các hoạt động đánh bắt, bồi đắp của Trung Quốc trên vùng biển thuộc chủ quyền của Philippines ở Biển Đông đã hủy hoại hệ san hô tại đây, với thiệt hại lên đến 4,77 tỷ USD.

Bên cạnh đó, là thiệt hại lên tới 13,3 tỷ USD mà ngành đánh bắt hải sản của Philippines phải gánh chịu từ năm 2014. Dẫn thông tin từ nhà báo điều tra Jarius Bondoc, thượng nghị sĩ Philippines cho biết tàu cá Trung Quốc thường đi vào vùng biển thực thể Xu Bi và Vành Khăn, đánh bắt lượng thủy hải sản lên tới 1,2 triệu tấn/năm. Hoạt động đánh bắt của Trung Quốc cũng ảnh hưởng tiêu cực đến sinh kế của 350.000 ngư dân Philippines. Với những tổn thất này, bà Hontiveros cho rằng đã đến lúc phải đòi Trung Quốc bồi thường.

Trước đó, hồi tháng 4/2020, bà Hontiveros cũng từng lên tiếng đòi Trung Quốc trả hóa đơn cho các khoản chi chống đại dịch COVID-19 của Philippines, vì những hoạt động hủy hoại môi trường ở Biển Đông.

Đại sứ quán Trung Quốc tại Philippines gọi yêu sách của thượng nghị sĩ Philippines là "lố bịch hết mức, vô trách nhiệm". Bà Hontiveros sau đó đáp trả mạnh mẽ, nói rằng Trung Quốc còn tệ hơn nhiều khi liên tiếp xâm phạm chủ quyền của Philippines ở khu vực trong bối cảnh cả thế giới phải gồng mình chống lại đại dịch COVID-19.

Xem thêm:

CNN Philippines ngày 18/2/2021: [China owes Filipinos over ₱800B in marine damage, losses – Hontiveros](#)

Báo Tin tức ngày 18/2/2021: [Nghị sĩ Philippines yêu cầu Trung Quốc bồi thường hơn 16,5 tỉ USD vì những thiệt hại gây ra ở Biển Đông](#)

Tổng thống Duterte: Việc Trung Quốc lấy cá của ngư dân Philippines ở bãi cạn Scarborough là “trao đổi”

Tổng thống Philippines Rodrigo Duterte đã từ chối gọi sự kiện tàu Hải cảnh Trung Quốc lấy cá của ngư dân Philippines ở bãi cạn Scarborough là “chiếm đoạt”, thay vào đó ông dùng từ “trao đổi”.

“Đó là một cuộc trao đổi”, ông phát biểu tại Bộ Ngoại giao Philippines nhân kỷ niệm 120 năm ngày thành lập cơ quan này. “Vấn đề nằm ở giá trị. Chúng ta đã không hiểu nhau. Tôi sẽ giữ im lặng.”

Trước đó, một số ngư dân Philippines đã kiến nghị lên Phủ Tổng thống Philippines về việc ngăn tàu Hải cảnh Trung Quốc tịch thu cá của họ. Một bộ phim tài liệu cho thấy Hải cảnh Trung Quốc dùng vũ lực lấy đi cá mà ngư dân Philippines đánh bắt để đổi lấy nước, mỳ tôm và thuốc lá.

Xem thêm:

PNA ngày 18/2/2021: [Duterte on fish-taking incident in Panatag: It was barter](#)

V- CHUYỂN ĐỘNG ÁN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG

Những dự định đối ngoại của chính quyền Biden

Trong một cuộc phỏng vấn độc quyền với *Politico*, Thượng nghị sĩ Chris Coons cho biết đối phó với Trung Quốc sẽ là trọng tâm của Hội nghị các nền dân chủ do Hoa Kỳ chủ trì - được coi là dự án chính sách đối ngoại hàng đầu của Tổng thống Joe Biden. Coons cho biết việc lập kế hoạch cho hội nghị này hiện đang được tiến hành, và có nhiều báo cáo cho thấy hội nghị sẽ diễn ra vào cuối năm nay.

Chris Coons có vai trò dẫn đầu trong chiến dịch tranh cử của ông Biden và được coi là một trong số ít thành viên Quốc hội hiểu biết rõ về cách tiếp cận của chính quyền Biden đối với chính sách đối ngoại và sự phát triển chiến lược đối với Trung Quốc.

Tại một cuộc gặp gỡ cử tri ở Milwaukee (bang Wisconsin) hôm thứ Tư ngày 17/2/2021, Biden nói rằng Trung Quốc sẽ phải lãnh "hậu quả" vì cách đối xử áp bức của họ đối với người Duy Ngô Nhĩ. Trong cuộc điện đàm hai giờ đồng hồ với nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình vào tuần trước, ông nhấn mạnh sự cần thiết của việc duy trì một Án Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và cởi mở, đồng thời nêu rõ quan ngại về lập trường ngày càng hung hăng của Bắc Kinh đối với Hồng Kông và Đài Loan. Sự can thiệp của Trung Quốc vào các nền dân chủ của Mỹ và các nền dân chủ khác cũng như các hành vi thương mại không công bằng cũng nằm trong số các chỉ trích của chính quyền.

Thừa nhận rằng Bắc Kinh có thể sẽ tỏ ra coi thường ý tưởng này và sẽ dẫn chứng cuộc bạo động ở Quốc hội ngày 6/1 vừa rồi cũng như những thiếu sót, rạn nứt khác trong nền dân chủ Mỹ, Coons cho rằng Mỹ cần phải nỗ lực đầu tư vào nền dân chủ của mình.

Ngoài ra, theo *Politico*, có thông tin cho biết Nhà Trắng và Bộ Ngoại giao Mỹ đang thảo luận về việc thành lập một liên minh "các nền công nghệ dân chủ" để chống lại các kế hoạch thống trị cách mạng số của Trung Quốc.

Tuy nhiên, nhiều nhà phân tích hoài nghi rằng chính quyền ông Biden sẽ thành công với những dự định của mình. Có những dấu hiệu cho thấy các nước có thể đóng vai trò chủ chốt trong Liên hiệp châu Âu không mặn mà với ý tưởng tạo một khối thống nhất chống Trung Quốc. Tổng thống Pháp coi đây là kịch bản có khả năng cao nhất gây ra xung đột, và theo ông như vậy chỉ phản tác dụng. Bản thân Liên minh châu Âu gần đây đã ký một thỏa thuận đầu tư với Trung Quốc.

David Ignatius cho rằng liên minh các nền công nghệ dân chủ là một ý tưởng lớn có thể giải quyết hai vấn đề được cho là lớn nhất đối với Hoa Kỳ và các đồng minh: đó là tăng trưởng kinh tế trong nước bị suy yếu gây ra sự giận dữ trong dân chúng, và thách thức ngày càng tăng từ Trung Quốc. Tuy nhiên, lịch sử đã cho thấy những nỗ lực từ chối thị trường và nguyên liệu thô của các nước khác đôi khi có thể dẫn đến xung đột. Bởi vậy kế hoạch này cần phải được quản lý rất thận trọng.

Xem thêm:

Politico ngày 4/2/2021: [Macron: EU shouldn't gang up on China with US](#)

The Washington Post ngày 12/2/2021: [Opinion: Biden's ambitious plan to push back against techno-autocracies](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Wall Street Journal ngày 15/2/2021: [Biden's Rough Start With the World](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Mỹ xem xét thành lập 3 đơn vị chuyên biệt cho chiến đấu trên đảo

Thủy quân lục chiến Hoa Kỳ đang xem xét thành lập nhiều nhất ba đơn vị chiến đấu viễn chinh ở môi trường hải đảo được gọi là các trung đoàn tác chiến ven biển (littoral combat regiments) với biên chế từ 1.800 đến 2.000 lính thủy đánh bộ gồm các bộ phận tác chiến, hậu cần và phòng không. Một trung đoàn thủy quân lục chiến có trụ sở tại Hawaii sẽ trở thành trung đoàn tác chiến ven biển thử nghiệm đầu tiên để kiểm tra học thuyết, tổ chức và thực tiễn dự kiến kéo dài trong ba năm.

Khái niệm thủy quân lục chiến tác chiến ven biển là chiếm các đảo hoặc lãnh thổ ven biển khác trong khu vực tranh chấp và thiết lập các căn cứ viễn chinh tạm thời để hỗ trợ hậu cần và hỏa lực cho các đơn vị khác.

Với ba trung đoàn tác chiến ven biển, Thủy quân lục chiến Mỹ có thể duy trì sự hiện diện trong khu vực với một đơn vị được triển khai đến Tây Thái Bình Dương và một đơn vị thứ hai có thể được triển khai trong tình huống khủng hoảng.

Xem thêm:

The Diplomat ngày 10/2/2021: [U.S. Marines Planning Three Specialized Units for Island Fighting](#)

Tàu chiến Australia tham gia nhóm tác chiến tàu sân bay Hải quân Anh

Một tàu chiến Australia dự kiến sẽ tham gia nhóm tác chiến tàu sân bay HMS Queen Elizabeth để tập trận ở khu vực Thái Bình Dương vào cuối năm nay. Một số nguồn tin cho biết nhóm tác chiến tàu sân bay HMS Queen Elizabeth dự kiến sẽ tiến hành tập trận cùng các tàu hải quân của Nhật Bản sau một thỏa thuận vừa được ký kết trực tuyến giữa Bộ trưởng Bộ Quốc phòng và Bộ Ngoại giao hai nước vào ngày 3/2/2021 vừa qua.

“Hành trình của nhóm tấn công tàu sân bay vẫn chưa được công bố nhưng dự kiến nó sẽ đi đến Australia. Các báo cáo trước đây đã gợi ý các chuyến thăm cảng ở Oman, Singapore, Hàn Quốc và Nhật Bản, khiến nó có khả năng quá cảnh qua Biển Đông”.

Xem thêm:

Financial Review ngày 11/2/2021: [Australian navy to join UK carrier in regional show of strength](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Hoa Kỳ tiếp tục thực hiện chiến dịch tự do hải hành ở Biển Đông

Ngày 17/2/2021, tàu khu trục mang tên lửa dẫn đường USS Russell đã đi gần quần đảo Trường Sa để thực hiện hoạt động tự do hàng hải ở Biển Đông. “Chiến dịch tự do hải hành ('FONOP') này duy trì các quyền, tự do và việc sử dụng hợp pháp biển được công nhận trong luật pháp quốc tế bằng cách thách thức những hạn chế trái pháp luật đối với đi lại vô hại do Trung Quốc, Việt Nam và Đài Loan áp đặt,” thông cáo của Hạm đội 7 cho biết.

Xem thêm:

Commander, U.S. 7th Fleet ngày 17/2/2021: [7th Fleet Destroyer conducts Freedom of Navigation Operation in South China Sea](#)

USNI News ngày 17/2/2021: [Destroyer USS Russell Performs South China Sea FONOP](#)

Điện đàm Bộ Tư An Ninh

Ngày 18/2/2021, Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken đã có cuộc điện đàm với Bộ trưởng Ngoại giao Úc Marise Payne, Bộ trưởng Ngoại giao Ấn Độ Subrahmanyam Jaishankar và Bộ trưởng

Ngoại giao Nhật Bản Motegi Toshimitsu. Các bên tái khẳng định sự ủng hộ đối với vai trò trung tâm của ASEAN; tái khẳng định cam kết tổ chức họp Bộ tứ ít nhất hàng năm ở cấp Bộ trưởng và thường xuyên ở cấp cao và cấp công tác nhằm tăng cường hợp tác, thúc đẩy một khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương tự do và cởi mở, bao gồm hỗ trợ tự do hàng hải và toàn vẹn lãnh thổ.

Cuộc điện đàm được coi là bước chuẩn bị cho cuộc họp cấp lãnh đạo đầu tiên của Quad, sẽ được tổ chức vào cuối năm nay.

“Cuộc thảo luận Quad cấp Bộ trưởng ngoại giao rất quan trọng trong việc thúc đẩy các mục tiêu chung của chúng ta về một Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và cởi mở và vượt lên những thách thức xác định của thời đại chúng ta, bao gồm cả việc phối hợp các nỗ lực của chúng ta về ứng phó COVID-19 cũng như biến đổi khí hậu,” Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ Ned Price cho biết.

Bình luận về sự kiện này, Rory Medcalf, Hiệu trưởng Trường An ninh Quốc gia của Đại học Quốc gia Australia, cho biết cuộc điện đàm "là bằng chứng tích cực rằng Bộ Tứ sẽ trở thành một phần của chính quyền Biden. Chính quyền Biden đã bắt đầu thực hiện chiến lược cân bằng ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương."

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ ngày 18/2/2021: [Secretary Blinken's Call with Quad Ministers](#)

Financial Review ngày 18/2/2021: [Quad foreign ministers to hold first summit since Biden's election](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Phát biểu của Tổng thống Joe Biden tại Hội nghị An ninh Munich trực tuyến năm 2021

Ngay từ phần đầu của bài phát biểu, ông Biden nhấn mạnh thông điệp mà ông muốn gửi tới thế giới: “Nước Mỹ đã trở lại. Liên minh xuyên Đại Tây Dương đã trở lại.” Hoa Kỳ sẽ hợp tác chặt chẽ với các đối tác Liên minh châu Âu để đáp ứng hàng loạt thách thức chung.

Ông Biden nói rằng cạnh tranh với Trung Quốc sẽ trở nên gay gắt, và Mỹ và Liên hiệp châu Âu cần phải cùng nhau chuẩn bị cho cuộc cạnh tranh lâu dài với Trung Quốc.

Xem thêm:

Nhà Trắng ngày 19/2/2021: [Remarks by President Biden at the 2021 Virtual Munich Security Conference](#)

Hải quân Nhật, Mỹ và Pháp diễn tập tiếp tế trên biển tại Nhật Bản

Ngày 19/2/2021, hải quân Mỹ, Pháp và Lực lượng phòng vệ biển Nhật Bản đã tiến hành tổ chức một cuộc diễn tập quân sự chung ở vùng biển ngoài khơi quần đảo Kyushu, Nhật Bản. Tham gia diễn tập có tàu tiếp tế Nhật JS Hamana, khu trục hạm Mỹ USS Curtis Wilbur và hộ tống hạm Pháp FNS Prairial. Đây là cuộc diễn tập tiếp tế trên biển đầu tiên trong khuôn khổ một thỏa thuận quân sự Nhật-Pháp đã ký kết năm 2019, cho phép quân đội hai nước cung cấp qua lại cho nhau hàng tiếp tế, như thực phẩm, nhiên liệu và đạn dược.

Xem thêm:

Commander, U.S. Pacific Fleet ngày 19/2/2021: [USS Curtis Wilbur conducts trilateral replenishment-at-sea with Japan, France](#)

RFI Tiếng Việt ngày 21/2/2021: [Hải Quân Nhật, Mỹ và Pháp diễn tập chung tại Nhật Bản](#)

Tầm nhìn Ấn Độ về Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương và vai trò của Nga

Sau những cuộc gặp cấp cao ở Moskva vào tuần trước, Chánh văn phòng Bộ ngoại giao Ấn Độ Harsh Vardhan Shringla cho biết các hợp đồng quốc phòng của Ấn Độ với Nga (trong đó gồm hệ thống tên lửa phòng thủ S-400) đang được thực hiện theo đúng kế hoạch, và tái khẳng định quan hệ đối tác chiến lược với Nga.

Khi được hỏi về sự dè dặt của Moskva đối với Bộ Tứ an ninh (Quad) và khái niệm Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, Shringla nói:

“Cách tiếp cận của Ấn Độ tập trung vào một Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do, cởi mở, bao trùm và dựa trên luật lệ. Chúng tôi nhấn mạnh sự tôn trọng chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của tất cả các quốc gia trong khu vực, giải quyết các tranh chấp bằng các biện pháp hoà bình, tránh sử dụng hoặc đe dọa sử dụng vũ lực và tuân thủ luật pháp, quy tắc và quy định quốc tế. ”

Ấn Độ không coi khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương là một câu lạc bộ giới hạn thành viên cũng như không phải là một chiến khu mới để tranh giành địa chiến lược. Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương bao gồm tất cả các quốc gia trong khu vực địa lý này cũng như những quốc gia khác liên quan hướng tới mục đích An ninh và Tăng trưởng cho Tất cả trong Khu vực, ông nhấn mạnh. "Như vậy, chúng tôi xem khái niệm này như một khuôn khổ để gắn kết với Nga. Nga là một cường quốc Thái Bình Dương quan trọng".

Xem thêm:

The Economic Times ngày 22/2/2021: [All Indo-Russian defence contracts implemented as per schedule: Foreign Secretary](#)

Bình luận: James Crabtree: Biden có thể phải đối mặt với một nhiệm vụ khó khăn khi cố gắng thành lập một 'liên minh chống Trung Quốc' ở châu Á

James Crabtree, giáo sư tại Trường Chính sách Công Lý Quang Diệu ở Singapore, nói với *CNBC* rằng Tổng thống Mỹ Joe Biden có thể gặp khó khăn trong việc tập hợp các “quốc gia xoay trục” châu Á thành một liên minh chống lại Trung Quốc. Một phần của thách thức đó bắt nguồn từ lời hứa của Biden về việc xây dựng lại tầng lớp trung lưu Mỹ - điều có thể cản trở nỗ lực thúc đẩy các chính sách kinh tế và thương mại với các nước châu Á.

Xem thêm:

CNBC ngày 22/2/2021: [Biden may face an uphill task trying to form an ‘anti-China alliance’ in Asia](#)

VI- QUAN HỆ MỸ - TRUNG QUỐC

Điện đàm Tổng thống Mỹ và Chủ tịch Trung Quốc

Sau một loạt đối thoại với các đồng minh, cuối cùng vào ngày 10/2/2021, Tổng thống Mỹ Joe Biden đã có cuộc điện đàm dài hai tiếng đồng hồ với Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình. Thông cáo của Nhà Trắng chỉ cho biết ngắn gọn là ông Biden khẳng định các ưu tiên của ông là bảo vệ an ninh, thịnh vượng, sức khỏe và lối sống của người dân Mỹ, đồng thời giữ gìn một Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và rộng mở. Tổng thống Biden nhấn mạnh những lo ngại cơ bản của ông về các hoạt động kinh tế không công bằng và cường bức của Bắc Kinh, đàn áp ở Hồng Kông, vi phạm nhân quyền ở Tân Cương và các hành động ngày càng quyết đoán trong khu vực, bao gồm cả đối với Đài Loan.

Đáp lại, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình nhấn mạnh "các vấn đề về Đài Loan, Hồng Kông, Tân Cương. v.v... là công việc nội bộ của Trung Quốc và liên quan đến chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của Trung Quốc, và phía Hoa Kỳ nên tôn trọng lợi ích cốt lõi của Trung Quốc và hành động thận trọng," theo *Tân Hoa Xã*.

Xem thêm:

Nhà Trắng ngày 10/2/2021: [Readout of President Joseph R. Biden, Jr. Call with President Xi Jinping of China](#)

Tân Hoa Xã ngày 11/2/2021: [Xi speaks with Biden on phone](#)

Chính phủ Hoa Kỳ ngừng mua máy bay không người lái của Trung Quốc

Trong động thái mới nhất nhằm giải quyết các mối đe dọa an ninh quốc gia do máy bay không người lái do Trung Quốc sản xuất, Cơ quan dịch vụ công (GSA) của chính phủ liên bang Hoa Kỳ cho biết sẽ loại bỏ tất cả các máy bay không người lái khỏi nhiều hợp đồng, ngoại trừ những máy bay không người lái được Bộ Quốc phòng (DoD) phê duyệt.

Trung Quốc hiện đang thống trị thị trường sản xuất máy bay không người lái. Theo tổ chức nghiên cứu máy bay không người lái Droneii của Đức, nhà sản xuất máy bay không người lái lớn nhất thế giới, Công ty TNHH Khoa học và Công nghệ đổi mới Đại Cường Thâm Quyển (SZ Dà-Jiāng) có trụ sở tại Thâm Quyển, hoặc DJI, có 76,8% thị phần tại Hoa Kỳ.

Xem thêm:

VOA ngày 16/2/2021: [US Government to Stop Buying Chinese-made Drones](#)

Vương Nghị nói về cách đưa mối quan hệ Trung - Mỹ trở lại “đúng hướng”

“Khắc phục sai lầm, cam kết tôn trọng lẫn nhau và hợp tác cùng có lợi” - Đó là tựa đề bài phát biểu của Ủy viên Quốc vụ viện, Bộ trưởng Ngoại giao Trung Quốc Vương nghị tại buổi khai mạc Diễn đàn Lam Sơn (Lanting Forum) về "Thúc đẩy Đối thoại và Hợp tác và Quản lý sự khác biệt: Đưa mối quan hệ Trung Quốc - Hoa Kỳ trở lại đúng hướng", tổ chức tại trụ sở Bộ ngoại giao Trung Quốc ở Bắc Kinh

Ông Vương liệt kê những điểm sau đây được coi là một số điểm then chốt trong lập trường của Trung Quốc về việc đưa quan hệ Trung - Mỹ trở lại đúng hướng:

Thứ nhất, cần tôn trọng lẫn nhau và không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau.

Thứ hai, tăng cường đối thoại và quản lý đúng đắn những khác biệt.

Thứ ba, điều quan trọng là phải đi cùng hướng để khởi động lại hợp tác cùng có lợi. Trong hoàn cảnh hiện tại, hai bên có thể bắt đầu từ những việc dễ dàng hơn, tích cực tương tác và xây dựng thiện chí. Hợp tác kinh tế và thương mại là một phần quan trọng của quan hệ Trung Quốc-Hoa Kỳ. Ông Vương cho rằng bất chấp COVID-19, thương mại hai chiều đã mở rộng vào năm ngoái trước những khó khăn, phản ánh bản chất đôi bên cùng có lợi và sức sống nội tại của quan hệ thương mại song phương. Trung Quốc hoan nghênh sự thành công lớn hơn của các doanh nghiệp Hoa Kỳ tại Trung Quốc và sẽ tiếp tục thực hiện các biện pháp hiệu quả để cải thiện môi trường kinh doanh trong nước. Đồng thời, Trung Quốc hy vọng Hoa Kỳ sẽ điều chỉnh các chính sách của mình càng sớm càng tốt, cùng với các chính sách khác, loại bỏ các mức thuế phi lý đối với hàng hóa Trung Quốc, dỡ bỏ các lệnh trừng phạt đơn phương đối với các công ty và viện nghiên

cứu và giáo dục của Trung Quốc, và từ bỏ sự đàn áp phi lý đối với công nghệ của Trung Quốc tiến bộ, để tạo điều kiện cần thiết cho Trung Quốc-Mỹ sự hợp tác.

Ông Vương đề xuất sẵn sàng phối hợp chính sách và làm việc với Hoa Kỳ trong “ba nhiệm vụ cấp bách nhất của thế giới” là COVID-19, biến đổi khí hậu và phục hồi kinh tế thế giới.

Thứ tư, cần dọn đường cho việc nối lại trao đổi song phương trong mọi lĩnh vực. Tình bạn giữa nhân dân hai nước là chìa khóa của các mối quan hệ giữa hai nhà nước.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 22/2/2021: [Righting the Wrongs and Committing to Mutual Respect and Win-win Cooperation](#)

Đại sứ Trung Quốc tại Mỹ: Trung Quốc và Mỹ cần xác định lần ranh giới chính sách trong quan hệ hai nước

Cũng tại Diễn đàn Lam Sảnh, Đại sứ Trung Quốc tại Mỹ Thôi Thiên Khải nói Trung Quốc và Hoa Kỳ phải xác định rõ ràng ranh giới chính sách của họ và hiểu chính xác về ý định chiến lược của nhau. Ông Thôi nói các vấn đề như Đài Loan, Tân Cương và Tây Tạng là những vấn đề lần ranh đỏ đối với Bắc Kinh.

Xem thêm:

Reuters ngày 22/2/2021: [Chinese ambassador to U.S. says the two countries must define policy boundaries](#)

VII- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN

Lê Thu Hường: Tại Đại hội Đảng lần thứ 13, Việt Nam chọn kiểm soát thay vì đổi mới

Trong bài viết trên trang *Foreign Policy*, tác giả Lê Thu Hường nhận định kết quả của Đại hội XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam cho thấy việc củng cố quyền lực của Đảng được đặt ưu tiên cao hơn cải cách. Tác giả chỉ ra độ tuổi trung vị của Bộ Chính trị khóa XIII là 63, trong khi các nhà kỹ trị như Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc nhiều khả năng sẽ trở thành Chủ tịch nước – vị trí mang tính nghi thức và Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam không được bầu vào Bộ Chính trị. Theo tác giả, đại dịch đã cho Việt Nam cơ hội dẫn đầu về phục hồi kinh tế, nhưng điều này cần những lãnh đạo tận dụng được tiềm năng của dân số trẻ và sáng tạo. Một chính phủ trì trệ sẽ gặp khó

khẩn trọng tận dụng cơ hội này, cũng như gặp phải thử thách trong quan hệ giữa Mỹ và Trung Quốc.

Xem thêm:

Foreign Policy ngày 10/2/2021: [Vietnam Picks Control Over Reform at 13th National Party Congress](#)

David Dollar và Jonathan Stromseth: Nước Mỹ cần khẩn trương xem xét lại chính sách thương mại ở châu Á

Trong một bài viết trên tờ *Nikkei Asia Review*, hai tác giả cho rằng, để bảo tồn sức mạnh và ảnh hưởng của Mỹ ở châu Á, chính quyền Biden cần tăng cường can dự về mặt kinh tế vào khu vực, đặc biệt là Đông Nam Á, bao gồm tái tham gia Hiệp định đối tác toàn diện & tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) và đáp ứng nhu cầu về cơ sở hạ tầng của các nước Đông Nam Á.

Xem thêm:

Nikkei Asian Review ngày 17/2/2021: [US must urgently rethink its economic policies in Asia](#)

Alex Stone & Peter W. Singer: Chiến lược quân dân dung hợp của Trung Quốc: Điều gì sẽ xảy ra trong 5 năm tới?

Cùng thời gian chính quyền mới lên nắm quyền ở Washington, Bắc Kinh đang chuẩn bị Kế hoạch 5 năm tiếp theo, trong đó sẽ đưa ra hướng dẫn tổng thể cho các chính sách và mục tiêu phát triển quốc gia đến năm 2025. Phiên bản cuối cùng dự kiến được đưa ra vào tháng 3, nhưng cũng đã có thể hình dung được các ưu tiên chính sách của Trung Quốc trong 5 năm tới và xa hơn qua Khuyến nghị về Kế hoạch được Ủy ban Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc đưa ra vào tháng 10/2020. Một phần của Khuyến nghị đặc biệt liên quan đến chiến lược quân dân dung hợp của Trung Quốc và quỹ đạo trong tương lai của chiến lược. Mặc dù thuật ngữ “quân dân dung hợp” (军民融合, hay được dịch ra tiếng Anh là “military-civil fusion”) đã biến mất trong các tài liệu chính thức của chính phủ Trung Quốc, các nguyên lý của nó đang được củng cố và mở rộng. Là một trong những sáng kiến chính sách nổi bật của chính quyền Tập Cận Bình, chiến lược kết hợp quân - dân sự được hình dung như một công cụ quản lý nhà nước để cân bằng các mục tiêu an ninh và phát triển, hỗ trợ trực tiếp cho khả năng chiếm ưu thế của Trung Quốc trong một cuộc cạnh tranh chiến lược dài hạn.

Các nhà hoạch định chính sách các nước, bởi vậy, cần có một cái nhìn rõ ràng về ý nghĩa của nó.

Xem thêm:

Defense One ngày 18/2/2021: [China's Military-Civil Fusion Strategy: What to Expect in the Next Five Years](#)

[Alex Stone & Peter Wood \(2020\) China's military-civil fusion strategy - A view from Chinese strategists](#)

Michael MacArthur Bosack: Bốn lựa chọn cơ bản giải quyết tranh chấp chủ quyền và lựa chọn của Trung Quốc đang chứng tỏ hiệu quả

Khi có các yêu sách chủ quyền cạnh tranh, có bốn lựa chọn cơ bản để giải quyết. Lựa chọn thứ nhất là đàm phán dàn xếp song phương giữa các bên tranh chấp. Những dàn xếp đó có thể không giải quyết được tranh chấp chủ quyền, nhưng chúng có thể giải quyết một số lợi ích đã thúc đẩy các yêu sách tranh chấp. Ví dụ, Nhật Bản và Đài Loan đã đàm phán một thỏa thuận về quyền đánh cá cho phép tàu cá Đài Loan hoạt động trong vùng đặc quyền kinh tế xung quanh quần đảo Senkaku.

Lựa chọn thứ nhì là sử dụng công cụ pháp lý. Nếu hai bên tranh chấp cùng đồng ý đưa vụ việc ra Tòa án, có nghĩa là họ đã đồng ý về nguyên tắc tôn trọng kết quả. Một quốc gia cũng có thể đơn phương đưa đơn kiện ra tòa án quốc tế, nhưng bên kia có thể không tuân theo kết quả. Ví dụ điển hình là vụ kiện Biển Đông năm 2016 khi Trung Quốc không công nhận phán quyết của Tòa.

Lựa chọn thứ ba là giành quyền kiểm soát bằng vũ lực. Điều này tất nhiên là vi phạm luật quốc tế, nhưng lịch sử đã chứng minh rằng các yêu sách chủ quyền chưa được giải quyết là một động cơ cho xung đột.

Phương pháp cuối cùng là thay đổi hiện trạng dần dần, được phương Tây gọi là chiến lược “lát cắt salami”, và ở Việt Nam, Trần Hưng Đạo đã chỉ ra từ hàng trăm năm trước dưới tên gọi “tằm ăn dâu”. Và Trung Quốc đang thực hiện chiến thuật này ở cả Biển Đông và Biển Hoa Đông. Ở Biển Hoa Đông, Trung Quốc đang thể hiện chiến lược này thông qua việc thiết lập thực tế đồng quản lý và bước tiếp theo sẽ là tranh giành quyền quản lý duy nhất đối với vùng biển xung quanh quần đảo Senkaku.

Chiến lược này được bắt đầu với việc chính phủ Trung Quốc cho phép tàu cá Trung Quốc hoạt động xung quanh quần đảo Senkaku. Kế đó, Trung Quốc triển khai các tàu hải cảnh để quản lý các tàu cá Trung Quốc mà không để Cảnh sát biển Nhật Bản can thiệp.

Khi cộng đồng quốc tế chấp nhận thực tế “cảnh sát Trung Quốc quản lý người Trung Quốc” và “cảnh sát Nhật Bản quản lý tất cả những người khác”, thì Trung Quốc đã gần như đạt được trạng thái đồng quản lý. Bước tiếp theo, tàu hải cảnh Trung Quốc sẽ được triển khai nhiều hơn và

nhANH hơn các tàu Cảnh sát Biển Nhật Bản đến mức mà phía Nhật Bản đơn giản là không thể duy trì khả năng quản lý ngang bằng.

Xem thêm:

The Japan Times ngày 18/2/2021: [Why Japan's territorial disputes are so hard to resolve](#)

Oriana Skylar Mastro: Trung Quốc đang bẻ cong luật quốc tế ở Biển Đông như thế nào?

Vấn đề không phải là Trung Quốc vi phạm trắng trợn luật quốc tế, điều mà ai cũng có thể dễ dàng nhận thấy ở bề nổi. Vấn đề là Trung Quốc làm vậy nhưng đồng thời tạo ra một lớp bọc hợp pháp cho lập trường của mình. Trong bài bình luận tương đối dễ đọc cho những độc giả không chuyên sâu, tác giả vạch ra các bước Trung Quốc đang thực hiện để uốn nắn luật quốc tế phù hợp với các yêu sách của mình ở Biển Đông.

Trung Quốc	Luật quốc tế & thông lệ
Vùng biển giữa các đảo và các thực thể địa lý được coi là vùng nội thủy; tàu thương mại đi qua phải có sự cho phép của Trung Quốc. Yêu sách này đã được tuyên bố rõ ràng ở quần đảo Hoàng Sa, thông qua việc vẽ đường cơ sở thẳng bao xung quanh quần đảo.	Chỉ có một số ít quốc gia đáp ứng điều kiện quốc gia quần đảo có quyền nhóm các đảo và vạch đường cơ sở bao quanh. Điều này không áp dụng cho các đảo đang tranh chấp ở Biển Đông.
Lãnh hải 12 hải lý tính từ phía ngoài đường cơ sở bao quanh các nhóm đảo; đảo nhân tạo và hầu hết các thực thể địa lý đều có lãnh hải.	Lãnh hải được tính từ từng thực thể địa lý riêng lẻ và đủ tiêu chuẩn pháp lý để được hưởng lãnh hải (các đảo/đá nổi ở triều cao); hầu hết các thực thể địa lý mà Trung Quốc yêu sách không đáp ứng tiêu chuẩn theo luật quốc tế.
Có quyền kiểm soát các hoạt động quân sự (của nước ngoài) trong vùng đặc quyền kinh tế.	Chỉ có thể kiểm soát các hoạt động kinh tế trong vùng này.

Đòi hỏi quyền lịch sử bên trong đường chín đoạn; Trung Quốc vẫn chưa làm rõ một cách đầy đủ lập trường của mình.	Quyền lịch sử đã không còn được công nhận sau khi Công ước Luật biển ra đời, phân chia rõ ràng các vùng biển mà các quốc gia ven biển được hưởng.
--	---

Tác giả cũng cho biết rằng những cuộc thảo luận với các nhà chiến lược Trung Quốc cho thấy Trung Quốc có thể sẽ vạch đường cơ sở bao quanh quần đảo Trường Sa để tuyên bố chủ quyền vùng nội thủy bên trong quần đảo, một khi họ có đủ năng lực quân sự để thực thi.

Xem thêm:

The Interpreter ngày 17/2/2021: [How China is bending the rules in the South China Sea](#)

Charlie Lyons Jones: Quan niệm của Tập Cận Bình và chủ nghĩa xã hội

Quan điểm của Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội gần với Hitler hay Stalin? Theo Charlie Lyons Jones (Viện chính sách chiến lược Australia), câu hỏi này là rất quan trọng để các nước lựa chọn chính sách phù hợp để đối phó với Trung Quốc. Và nhà nghiên cứu trong chương trình quốc phòng, chiến lược và an ninh quốc gia của Viện Chính sách Chiến lược Úc cho rằng quan điểm của Tập Cận Bình thiên về Hitler nhiều hơn. Vai trò của ĐCSTQ trong việc đảm bảo con đường Trung Quốc đi tới chủ nghĩa cộng sản đang bị xếp phía dưới ưu tiên của ông Tập về sự hồi sinh chủ nghĩa dân tộc Trung Quốc.

Kết quả dễ thấy nhất là một chính sách đối ngoại ít kiên nhẫn hơn, thất thường hơn và rủi ro, mà những dấu hiệu nổi bật nhất là sự hiện diện của các nhà ngoại giao “chiến lang” và thành tích cường bức kinh tế của ĐCSTQ. Tuy nhiên, bản thân ĐCSTQ vẫn đắm chìm trong chủ nghĩa Mác-Lênin và giữ một sự tôn trọng sâu sắc đối với Joseph Stalin. Và Trớ trêu thay, có thể chính những truyền thống Stalin đó lại có thể cứu thế giới khỏi một Tập Cận Bình đang bắt đầu bị hấp dẫn bởi những ý tưởng của Hitler đã thúc đẩy Đức Quốc xã.

Xem thêm:

The Strategist ngày 19/2/2021: [Xi Jinping's conception of socialism](#)

Bilahari Kausikan: Trật tự dựa trên luật lệ là gì (và của ai)?

Theo tác giả, vốn là một cựu quan chức ngoại giao Singapore, nội hàm khái niệm trật tự dựa trên luật lệ (rules-based order - RBO) phụ thuộc vào quan điểm của từng bên sử dụng. Đối với đa số, RBO có nghĩa là “trật tự thế giới tự do” - LIO. Tuy vậy, các nước khác nhau nhấn mạnh vào một

khía cạnh khác nhau: Singapore (và các quốc gia Đông Nam Á khác) nhấn mạnh vào khía cạnh kinh tế - thương mại, nhưng không thoải mái với một số khía cạnh về chính trị - an ninh. Australia và Nhật Bản có quan điểm cân bằng và tập trung vào cả hai khía cạnh, nhưng không thoải mái với cách diễn giải của chính quyền Trump rằng mặt chính trị - an ninh là “kiềm chế cứng” với Trung Quốc. Ấn Độ có thể đồng tình với cách diễn giải này, nhưng có thái độ nước đôi về mặt kinh tế - thương mại, như quyết định từ chối gia nhập Hiệp định đối tác kinh tế toàn diện khu vực ASEAN + 5 (RCEP). Trong khi đó, Trung Quốc đồng ý với một số khía cạnh, cụ thể là về kinh tế - thương mại.

Sự khác biệt cũng tồn tại trong cách các nước lo ngại về Trung Quốc: Singapore nhấn mạnh vào yêu cầu giải quyết tranh chấp một cách hòa bình và dựa trên luật pháp quốc tế, Mỹ quan tâm tới khả năng hoạt động quân sự trong các vùng đặc quyền kinh tế (EEZ) hơn ASEAN. Tuy vậy, nhưng cách diễn giải này cũng không cố định mà phụ thuộc vào hoàn cảnh.

Chỉ ra rằng hầu như mọi người sử dụng thuật ngữ trật tự dựa trên luật lệ để chỉ một phương diện nào đó của trật tự thế giới tự do, trong khi trật tự này không phải là trật tự đương nhiên, tác giả kết luận rằng trật tự dựa trên luật lệ chỉ là một công cụ ngoại giao thay vì một thuật ngữ với nội hàm chuẩn xác và bền vững. Trên phương diện này, chính sự mập mờ làm nên hiệu quả của nó.

Xem thêm:

Asia Link ngày 1/2/2021: [Perspectives: What \(and Whose\) Rules Based Order \(RBO\)?](#)

VIII- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

Congressional Research Service (16 Feb 2021) U.S.-Vietnam Relations

Sau khi bình thường hóa quan hệ năm 1995, hai nước Việt Nam và Mỹ đã mở rộng trên nhiều lĩnh vực. Mỹ là đối tác thương mại lớn thứ hai của Việt Nam sau Trung Quốc. Từ năm 2010, hai nước đã hình thành quan hệ đối tác về an ninh, kinh tế và các vấn đề khu vực một phần do mối quan tâm chung về Trung Quốc tuy nhiên tốc độ và mức độ cải thiện quan hệ song phương bị giới hạn bởi một số yếu tố.

Thứ nhất, Việt Nam thường không thực hiện các động thái ngoại giao quy mô lớn đặc biệt với Mỹ mà không tính toán trước phản ứng của Trung Quốc.

Thứ nhì, mặc dù các cuộc thăm dò dư luận cho thấy người dân Việt Nam có quan điểm tích cực về Mỹ nhưng nhiều quan chức Việt Nam vẫn nghi ngờ rằng mục tiêu dài hạn của Hoa Kỳ là chấm dứt sự cầm quyền của Đảng Cộng sản Việt Nam thông qua “diễn biến hòa bình”.

Thứ ba, mối quan tâm của Hoa Kỳ về Hồ sơ nhân quyền của Việt Nam đã xấu đi trong những năm gần đây vẫn là rào cản đối với việc cải thiện quan hệ song phương.

Về quan hệ Việt - Trung, báo cáo đánh giá quan hệ song phương với Trung Quốc là quan trọng nhất đối với Việt Nam. Tuy nhiên mối quan hệ này có xu hướng căng thẳng. Trong hơn một thập kỷ qua, các bất đồng ngày càng gia tăng do các tuyên bố chủ quyền của cả hai bên ở Biển Đông, đặc biệt là tuyên bố chủ quyền của Trung Quốc đối với phần lớn vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam đã đẩy Việt Nam tăng cường quan hệ với các cường quốc hàng hải khác như Mỹ, Nhật Bản và Ấn Độ.

Kể từ năm 2007, Trung Quốc đã thực hiện một số hành động để củng cố tuyên bố chủ quyền của mình. Những hành động của Trung Quốc ở Biển Đông đã khiến Việt Nam tăng cường hợp tác an ninh với Mỹ. Năm 2016, chính quyền Mỹ bỏ hạn chế bán vũ khí sát thương cho Việt Nam. Chính quyền Obama cũng như Trump sau này cũng ưu tiên quan hệ song phương với Việt Nam trong lĩnh vực hàng hải thông qua quyết định viện trợ 24 tàu tuần tra, máy bay không người lái và radar ven biển cùng với 2 tàu tuần tra lớp Hamilton đã ngừng hoạt động của Lực lượng bảo vệ bờ biển Hoa Kỳ. Chính sách hỗ trợ về quân sự dưới thời Tổng thống Donald Trump giúp Việt Nam tăng cường khả năng đối phó với các thách thức đến từ Trung Quốc. Tháng 3/2018, USS Carl Vinson thực hiện chuyến thăm đầu tiên của một tàu sân bay Hoa Kỳ đến Việt Nam kể từ sau năm 1975, đến tháng 2/2020, USS Theodore Roosevelt có chuyến thăm thứ 2.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).

Jennifer Rice & Erik Robb (2021) The Origins of "Near Seas Defense and Far Seas Protection"

Báo cáo này đi tìm nguồn gốc và theo dõi sự phát triển của chiến lược hải quân hiện tại của Trung Quốc: "Phòng thủ vùng biển gần, bảo vệ vùng biển xa". Phòng thủ vùng biển gần là một khái niệm phòng thủ khu vực liên quan đến việc đảm bảo chủ quyền lãnh thổ cũng như các quyền và lợi ích hàng hải của Trung Quốc. Trọng tâm chính của nó là chuẩn bị chiến đấu và giành chiến thắng trong các cuộc chiến tranh cục bộ thông tin hoá (informatized local wars) ở chuỗi đảo đầu tiên. Bảo vệ vùng biển xa có cả yếu tố thời bình và thời chiến. Trong thời bình, hải quân Trung Quốc dự kiến sẽ tiến hành một loạt "hoạt động quân sự phi chiến tranh" như tham gia gìn giữ hòa bình quốc tế, hỗ trợ nhân đạo và cứu trợ thảm họa, sơ tán công dân Trung Quốc khỏi khu vực nguy hiểm, tham gia các cuộc tập trận chung và ngoại giao hải quân. Trong thời chiến, Hải quân Quân giải phóng nhân dân Trung Quốc có thể được giao nhiệm vụ đảm bảo Trung Quốc sử dụng các tuyến đường biển chiến lược, tấn công các nút quan trọng và các mục tiêu có giá trị cao trong chiều sâu chiến lược của kẻ thù. "Phòng thủ vùng biển gần" và "Bảo vệ

vùng biển xa” bắt nguồn từ ý tưởng của Alfred Thayer Mahan (chiến lược gia biển hàng đầu của Mỹ đầu thế kỷ 20) và Mao Trạch Đông.

Tải toàn văn nghiên cứu [ở đây](#).

Charlie Lyons Jones and Raphael Veit (2021) Leaping across the ocean- The port operators behind China's naval expansion

Nhà lãnh đạo Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ), Mao Trạch Đông, từng nói rằng "quyền lực phát triển từ họng súng". Đây cũng là một sự thật cơ bản về hệ thống chính quyền của Trung Quốc - đảng cầm quyền có cánh quân sự của riêng mình, Quân Giải phóng Nhân dân (PLA). Các binh sĩ trong PLA tuyên thệ bảo vệ ĐCSTQ chứ không phải đất nước Trung Quốc, nghĩa là nhiệm vụ chính của họ là bảo vệ lợi ích của đảng. Mục tiêu cuối cùng của ĐCSTQ là đảm bảo rằng ảnh hưởng của nó đối với quốc gia trở nên toàn diện đến mức không thể phân biệt được lợi ích của đảng và quốc gia. Và như vậy PLA có thể đồng thời thực hiện vai trò kép là bảo vệ ĐCSTQ và bảo vệ đất nước Trung Quốc.

Có cánh quân sự riêng, ĐCSTQ cũng đồng thời có cánh thương mại riêng của mình nằm trong tất cả các doanh nghiệp nhà nước hùng mạnh của Trung Quốc. Các DNNN Trung Quốc được yêu cầu về mặt pháp lý phải có tổ chức đảng ở các cấp cao nhất trong công ty và các thành viên cấp cao của hội đồng quản trị như giám đốc quản lý đồng thời phục vụ trong đảng ủy của DNNN. Cơ cấu tổ chức này đảm bảo rằng bất kỳ dự án kinh doanh nào do DNNN thực hiện đều phục vụ lợi ích của công ty, nhà nước và quan trọng nhất là ĐCSTQ.

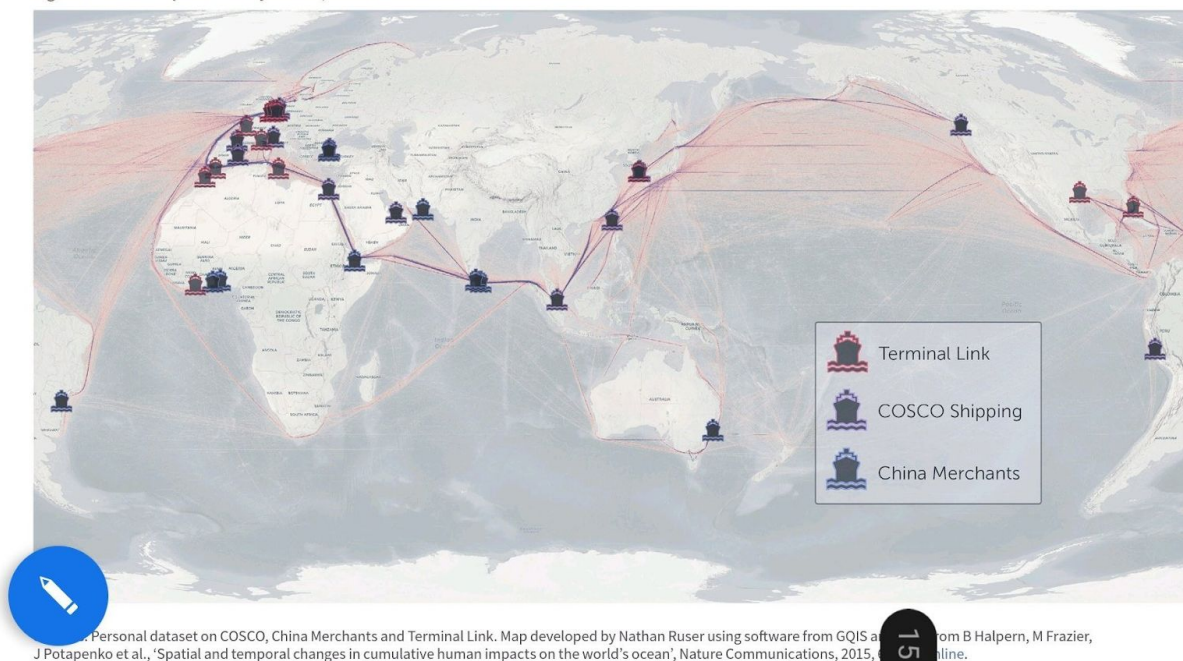
Tập Cận Bình đã thúc đẩy sự thống trị của đảng đối với nhà nước, quân đội, quốc gia và doanh nghiệp. Các công ty Trung Quốc sẽ thực hiện công việc của đảng ngay cả khi điều đó có nghĩa là cộng tác với Quân giải phóng nhân dân Trung Quốc (QGPNDTQ) hoặc làm việc với các cơ quan chiến tranh chính trị như Ban Công tác Mặt trận Thống nhất. Dưới sự lãnh đạo của Tập Cận Bình, ĐCSTQ đang tìm cách áp dụng quy tắc kỷ luật nội bộ của mình đối với các DNNN Trung Quốc một cách nghiêm ngặt và cả bên ngoài lãnh thổ.

Với những nhận định trên, hai tác giả đến từ Viện Chính sách Chiến lược Úc đã nghiên cứu khám phá các mối liên hệ mà hai DNNN hàng hải lớn của Trung Quốc là Tổng công ty vận tải viển dương (COSCO) và Chiêu Thương Cục (China Merchants) có với các cơ quan có ảnh hưởng chính trị của ĐCSTQ và QGPNDTQ, đằng sau sự mở rộng hải quân của Trung Quốc.

Sự sẵn sàng trong việc mở rộng cả về sức mạnh chính trị và quân sự của Bắc Kinh ở nước ngoài đã được hỗ trợ bởi các khoản đầu tư vào các cơ sở hạ tầng quan trọng ở nước ngoài, qua đó cung

cấp cho QGPNDTQ những công cụ hậu cần cần thiết để phát triển sức mạnh quân sự vượt ra ngoài "chuỗi đảo đầu tiên" ở phía tây Thái Bình Dương, theo phân tích của các tác giả.

Figure 1: Overseas ports held by COSCO, China Merchants and Terminal Link

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).

Lê Trung Kiên (2021) Cấu trúc khu vực Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương: Quad, sự phổ quát và vai trò trung tâm của ASEAN

Trong một bài viết trong tập san *Regional Security Outlook 2021* của Hội đồng Hợp tác An ninh Châu Á - Thái Bình Dương (CSCAP), tác giả Lê Trung Kiên lập luận rằng trong bối cảnh căng thẳng giữa Bộ Tứ An ninh Mỹ - Úc - Nhật - Ấn Độ (Quad) và Trung Quốc gia tăng, ASEAN có vị trí trung tâm, cả về địa lý lẫn chính trị. Nâng cao vai trò trung tâm của ASEAN sẽ giúp củng cố quá trình phát triển một cách toàn diện, hòa bình và gắn kết của khu vực Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương.

Xem bài viết [ở đây](#) (trang 49-51)

ISEAS (2021) Báo cáo khảo sát “The State of Southeast Asia 2021”

Báo cáo khảo sát thường niên của Viện Nghiên cứu Đông Nam Á Yusof Ishak thể hiện quan điểm của các những tiếng nói được coi là “hàng đầu” trong các giới hoạch định chính sách,

nghiên cứu hàn lâm, tư vấn chính sách, các tổ chức xã hội dân sự, các tổ chức quốc tế trong khu vực Đông Nam Á, về các vấn đề trong khu vực nổi bật. Báo cáo năm nay cho thấy một số điểm chính sau đây:

- 1) 3 mối quan ngại lớn nhất của người dân Đông Nam Á đối với ASEAN bao gồm: sự chậm chạp và thiếu hiệu quả trong đối phó với các thay đổi, nguy cơ trở thành nơi cạnh tranh và công cụ của các cường quốc, không có khả năng đối phó với đại dịch COVID-19.
- 2) Nếu phải chọn giữa Trung Quốc và Mỹ, 61,5% số người được hỏi chọn Mỹ, trong khi 38,5% chọn Trung Quốc. Cán cân đã nghiêng hơn về phía Mỹ so với tỉ lệ 53,6%–46,4% của năm 2019.
- 3) Trung Quốc vẫn được đánh giá là nước có ảnh hưởng kinh tế và chính trị - chiến lược lớn nhất trong khu vực, tuy đa số người được hỏi lo ngại về điều này.
- 4) Sự tin nhiệm đối với Mỹ vào năm 2020 gia tăng đáng kể so với năm 2019.
- 5) Các lo ngại lớn nhất đối với vấn đề Biển Đông lần lượt là hành động quân sự hóa và sự quyết đoán gia tăng của Trung Quốc, việc Trung Quốc xâm phạm vùng biển của các quốc gia khác và đối đầu Mỹ - Trung.
- 6) EU và Nhật Bản là các nước được tin tưởng nhất như các đối tác chiến lược của ASEAN.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).

Xem thêm:

[Bình luận của Evan A. Laksmana](#)

Straits Times ngày 15/2/2021: [China wields most influence in S-E Asia but faces growing trust deficit: Survey](#)

U.S. Chamber of Commerce & Rhodium Group (2021) Understanding US-China Decoupling- Macro Trends and Industry Impacts

Báo cáo của Phòng Thương mại Hoa Kỳ và nhóm Rhodium phân tích những ảnh hưởng và xu hướng ở tầm vĩ mô đối với kinh tế Mỹ khi kinh tế Hoa Kỳ và Trung Quốc phân tách, đồng thời đưa ra một số khuyến nghị chính sách nhằm giảm thiểu thiệt hại cho kinh tế Mỹ, mà theo báo cáo, có thể khiến Mỹ mất trên 1 nghìn tỷ USD.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).